

Sivistysjohtaja

13.8.2021

182 §

LIITE 1

Asia Luokanopettaja Ilkka Revon virkasuhteen päättäminen

Toimivalta KH 9.3.2021 §63, Hallintosäntö §52.

Valmistelija

Esittely ja perustelut Haapaveden kaupunginhallituksen tietoon on 5.3.2021 tullut luokanopettaja Ilkka Revon sosiaalisen median kirjoituksia. Kaupunginhallitus lähetti Revolle kuulemiskutsun asiassa. Haapaveden kaupunginhallitus on päätöksellään 9.3.2021 §63 siirtänyt asian kuulemisen, käsittelyn ja ratkaisun kaupungin hallintosäännön perusteella toimivaltaiselle viranomaiselle.

Luokanopettaja Ilkka Revon kuulemista on siirretty Revon vaatimuksesta neljä kertaa. Työnantaja on kuullut Ilkka Repoa 12.8.2021.

Kaupunginhallituksen ja työnantajan tietoon julkisuuden kautta 5.3.2021 tulleet sosiaalisen median kirjoitukset vakavalla tavalla heikentävät työnantajan luottamusta ja vaikuttavat olennaisella tavalla Revon virkasuhteesta johtuvien velvoitteiden hoitamiseen. Revon sosiaalisen median kirjoitukset ovat työnantajan näkemyksen mukaan vihapuhetta sukupuolta, uskontoa, etnisyyttä ja Suomen hallintoa kohtaan sekä sisältävät henkilöön kohdistettua törkeäksi luokiteltavaa arvostelua. Työnantaja katsoo, että Revon SOME-kirjoituksissaan käyttämä todella karkea, epäasiallinen ja halventava kielenkäyttö ylittää sopivuuden ja sananvapauden rajat.

Suuri osa Revon kirjoituksista kohdistuu yksittäisiin henkilöihin eikä näin ole yleiseksi katsottavaa arvostelua. Työnantaja katsoo, että kirjoitukset todennäköisesti täyttävät ainakin joltakin osin kunnianloukkauksen tai ns. vihapuheen tunnusmerkistön. Sananvapaus ei oikeuta kunnianloukkausta, laitonta uhkausta tai yksityiselämän loukkausta eikä muutakaan rikoslaissa sanktioitua ilmaisuja tai oikeuden väärinkäyttöä.

Viranhaltijan asemaan liittyvä julkinen vastuu asettaa erityisen luottamusvaatimuksen paitsi työnantajaa myös kansalaisia kohtaan, mikä asettaa sananvapaudelle jossain määrin tiukemmat rajat kuin tavanomaisessa työsuhteessa. Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 17 §:n 2 momentin mukaisesti viranhaltijan on toimittava tehtävässään tasapuolisesti ja käyttäydyttävä asemansa ja tehtävänsä edellyttämällä tavalla. Kyse on ehdottomasta muotoilusta (toisin kuin työsopimuslaissa), joten viranhaltijan sananvapauden voidaan katsoa tämänkin perusteella olevan lähtökohtaisesti rajoitetumpaa kuin työntekijän.

Joissakin tapauksissa viranhaltijan asemaan voi liittyä sellaista erityistä vastuuta, joka rajoittaa sananvapautta. Tässä tapauksessa tulee huomioitavaksi erityisesti Revon virkaan liittyvä kasvatuksellinen vastuu. YK:n lapsen oikeuksien sopimus edellyttää huomioimaan lapsen edun ensisijaisena kaikissa julkisissa toimissa, jotka koskevat lapsia, esimerkiksi kouluopetuksessa. Lapsilla on oikeus myös erityiseen suojeluun ja huolenpitoon kaikissa ympäristöissä (mm. koulussa) ja viranomaisilla on velvollisuus suojata lasta hänen hyvinvointiaan vaarantavalta tiedolta. Kouluilla on katsottu olevan erityinen velvollisuus huolehtia lasten henkisestä ja fyysisestä turvallisuudesta koulussa.

Työnantaja katsoo, että Revon kirjoitukset täyttävät vihapuheen tunnusmerkistön. Vihapuheeksi luokitellaan yksittäistä ihmistä tai ihmisryhmää vastaan vihaa lietsova tai levittävä viestintä. Kyse on tyypillisesti asiasta irtoavasta ja henkilökohtaisuuksiin menevästä solvaamisesta, joka usein kohdistuu syrjiviin seikkoihin, kuten sukupuoleen, seksuaaliseen suuntautumiseen, ideologiaan tai alkuperään. Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ratkaisukäytännön mukaan rasistinen puhe ei saa sananvapauden suojaa.

Kirjoitukset ovat kohdistuneet pääosin poliitikkoihin tai virkamiehiin, joihin on sallittu kohdistettavan laajemmin kritiikkiä kuin yksityishenkilöihin. Tässä tapauksessa kyse on kuitenkin vahvasti poliitikkojen henkilöihin kohdistuvasta kielenkäytöstä, joka on sisältänyt eri vähemmistöryhmiin kohdistuvaa uhkailua, panettelua ja solvaamista – tällainen ei ole hyväksyttävää edes poliittisiin päättäjiin ja viranomaisiin kohdistettuna.

Repo alakoulun luokanopettajan virassaan käyttää julkista valtaa haavoittuvassa asemassa olevia lapsia kohtaan. Revon sosiaalisen median profiilit ovat olleet julkisesti luettavissa ja näin myös haavoittuvassa asemassa olevien lasten ja nuorten ja hänen omien oppilaidensa luettavana. Luokanopettajana Repo on asemassaan oppilaidensa luottamuksen kohteena ja näin ollen kirjoituksillaan asettaa oppilaansa alltiiksi kyseenalaiselle vaikuttamiselle.

Kielenkäytön osalta merkitystä on myös työn luonteella sekä asianomaisella toimialalla noudatetuilla kielenkäytön tavoilla. Myös tältä osin pitää huomioida Revon asema luokanopettajana. Opettajan eettisissä periaatteissa keskeisimpiä seikkoja ovat ihmisyyden kunnioittaminen, keskinäinen kunnioitus kaikessa vuorovaikutuksessa sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen. Edellä mainitut seikat ulottuvat lähtökohtaisesti vain opetustyöhön (ei opettajan vapaa-aikaan), mutta eettisillä periaatteilla voitaneen katsoa olevan merkitystä arvioitaessa edellytyksiä luottamuksellisen yhteistyön jatkumiselle. Revon tapauksessa vapaa-ajalla tapahtuva toiminta ei ole irrallinen opetus- ja kasvatustyöstä SOME-kirjoittelun julkisuuden vuoksi.

Sivistysjohtaja

13.8.2021

182 §

Revon kirjoittelu on jatkunut pitkään ja kirjoituksia on ollut lukuisia. Kysymyksessä on siis ollut toistuva eikä yksittäinen teko. Lähiesimiehen tietoon on aikaisemmin saatettu Revon SOME-kirjoituksia. Lähiesimies on käynyt Revon kanssa keskustelun kirjoitusten asiallisuudesta. Kirjoitusten julkitulon (5.3.2021) jälkeen Repo puolusteli julkisuudessa kirjoituksiaan eikä osoittanut katumusta ennen kuin poliittinen taustajärjestö paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti otti kantaa asiaan.

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (11.4.2003/304) 17 §:n 2 momentin mukaan viranhaltijan on toimittava tehtävässään tasapuolisesti ja käyttäytyttävä asemansa ja tehtävänsä edellyttämällä tavalla. Työnantaja katsoo, että Revon toiminta vapaa-ajallaan ei täytä edellytystä käyttäytymisestä oman asemansa ja tehtävänsä edellyttämällä tavalla vaan erittäin vakavasti heikentää työnantajan luottamusta ja käsitystä Revon kyvykkyydestä toimia eettisesti ja ammattimaisesti opetustehtävässään opettaessaan lapsia suvaitsevaisuuteen, toisen ihmisen kunnioittamiseen ja tasa-arvoiseen elämään demokraattisessa Suomessa. Työnantaja katsoo, että Revon käyttäytyminen on ollut sopimatonta ja loukkaavaa.

Julkinen mielipide saattaa rikkoa työnantajan ja viranhaltijan välisen luottamussuhteen, vaikka viranhaltija esittäisi sen vapaa-ajallaan. Viranhaltijan tulisi tuntea työnantajansa arvot ja intressit ja pystyä arvioimaan millainen sananvapauden käyttö voisi vahingoittaa luottamussuhdetta. Maaliskuussa esiin tulleet SOME-kirjoitukset ovat aiheuttaneet Haapaveden kaupungille runsaasti mainehaittaa.

Ilkka Revon kuuleminen on toteutettu 12.8.2021.

Kuulemisessa Revon avustaja OTM Rauno Maaninka käytti puheoikeutta Revon puolesta. Repo kiisti kirjoittaneensa työnantajan esilletuomia SOME-kirjoituksia. Revon mukaan edellytyksiä virkasuhteen päättämiseen ei ole.

Työnantaja Haapaveden kaupunki katsoo, että Revon sosiaalisen median kirjoitukset vakavalla tavalla heikentävät työnantajan luottamusta ja vaikuttavat olennaisella tavalla Revon virkasuhteesta johtuvien velvoitteiden hoitamiseen. Repo ei ole luokanopettajan virassaan kyennyt arvioimaan oman vapaa-ajan toimintansa merkitystä ja vaikuttamista haavoittuvassa asemassa olevia lapsia kohtaan eikä myöskään asemaansa viranhaltijana. Työnantaja katsoo, että Repo ei ole käyttäytynyt asemansa ja tehtävänsä edellyttämällä tavalla (laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 11.4.2003/304 17 §).

Edellä mainituilla perusteluilla työnantaja Haapaveden kaupunki katsoo, että Ilkka Revolla ei ole enää edellytyksiä toimia Haapaveden kaupungin luokanopettajan virassa.

Sivistysjohtaja

13.8.2021

182 §

Työnantaja Haapaveden kaupunki katsoo, että sillä on lakiin perustuva oikeus purkaa luokanopettaja Ilkka Revon virkasuhde.

Päätös

Työnantaja Haapaveden kaupunki purkaa lakiin perustuen luokanopettaja Ilkka Revon virkasuhteen päättymään ilman irtisanomisaikaa 13.8.2021.

Työnantaja Haapaveden kaupunki katsoo, että Ilkka Revolla ei ole enää edellytyksiä toimia Haapaveden kaupungin luokanopettajan virassa.

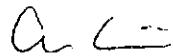
Työnantaja Haapaveden kaupunki katsoo, että Revon sosiaalisen median kirjoitukset vakavalla tavalla ovat heikentäneet työnantajan luottamusta ja vaikuttavat olennaisella tavalla Revon virkasuhteesta johtuvien velvoitteiden hoitamiseen. Repo ei ole luokanopettajan virassaan kyennyt arvioimaan oman vapaa-ajan toimintansa merkitystä ja vaikuttamista haavoittuvassa asemassa olevia lapsia kohtaan eikä myöskään asemaansa viranhaltijana. Työnantaja katsoo, että Repo ei ole käyttäytynyt asemansa ja tehtävänsä edellyttämällä tavalla (laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 11.4.2003/304 17 §).

Tiedoksi

Repo
Klasila

Päiväys ja allekirjoitus

Haapavesi 13.8.2021



Erkki Seitajärvi
Sivistysjohtaja

Sivistysjohtaja

13.8.2021

182 §

Oikaisuvaatimusohjeet

- Oikaisuvaatimus-oikeus** Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. (Kuntal. 136 §)
Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.
Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.
- Oikaisuvaatimusviranomainen** Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite, sähköposti, faksi;
os. Kasvatus- ja koulutuslautakunta, PL 40 86601 HAAPAVESI e-mail;
koululautakunta@haapavesi.fi.
- Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen** Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu nähtäväksi. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.
- Päätöksen nähtäväksi asettaminen** Pvm 13.8.2021
- Tiedoksianto asianosaiselle** Pvm 13.8.2021
- Oikaisuvaatimuskirjelmän sisältö ja toimittaminen** Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava
- päätös, johon haetaan muutosta
- millä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet.
Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja kotikunta. Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa.
Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys oikaisuvaatimusajan alkamisen ajankohdasta.
Oikaisuvaatimuskirjelmään on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisuvaatimuksen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle. Asiamiehen on liitettävä valtakirja sen mukaan kuin hallintolain 12 §:ssä säädetään.

Oikaisuvaatimusasiakirjat on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle viimeistään oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa viranomaiselle ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Asiakirjat toimitetaan viranomaisen asiointiosoitteeseen lähettäjän omalla vastuulla. Tämä voidaan tehdä myös postitse, sähköisesti tai lähetin välityksellä. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.